

Controlul accesului

Distingem:

- o mulțime de subiecți S
- o mulțime de obiecte O
- o mulțime de moduri de acces A .

Cel mai elementar: $A = \{\text{observe, alter}\}$. Prea simplu, de obicei...

Rafinând, modelul Bell-LaPadula propune:

$A = \{\text{execute, read, append, write}\}$. Cum se exprimă în funcție de permisiunile elementare? Când sunt utile distincțiile între aceste moduri?

Securitatea sistemelor de calcul

Controlul accesului

5 octombrie 2010

Access Control Matrix

Cea mai simplă/generală organizare: matrice de control al accesului

Două dimensiuni: subiecți și obiecte.

- în fiecare intrare $S \times O$: mulțime de drepturi/permisiuni

- un subiect poate fi și obiect (e.g. un proces)

dreptul de a citi/scrie (comunica) / executa un alt proces

	file	etc/passwd	bin/rlogin
Alice	r, w	r	w
Bob	r	-	r, x

Politică și mecanism

O **politică de securitate** e o afirmație despre acțiunile permise/repermise.

Un **mechanism de securitate** e o metodă, unealtă sau procedură pentru asigurarea (enforcement) unei politici de securitate.

Bishop, Computer Security: Art and Science

=> se impune verificarea corectitudinii mecanismului

mechanismul poate fi:

- sigur (dacă nu permite stăni nepermise de politică);

- precis (permite exact ce specifică politica);

- larg (broad) (permite mai mult decât politica)

Drepturi și atenuarea lor

copy right (grant right): dreptul de a acorda permisiuni altora

own right (admin): dreptul de a-si acorda permisiuni sie insusi

Principiul atenuării privilegiilor:

Un subiect nu poate acorda altora drepturi pe care nu le posedă

Q: În UNIX, proprietarul unui fișier poate să dea altuia (group/others) drepturi de citire asupra fișierului, chiar dacă el însuși nu le posedă.

Se violează principiul de mai sus?

Mecanism de a permite sau interzice accesul unei entități la o resursă.

"principal" /subiect -> solicitare -> guard -> obiect

Controlul accesului constă în doi pași:

autenticare: Cine a făcut cererea de acces?

key autorizare Are subiectul s drept de acces la obiectul o?

Rezultate fundamentale

E simplu să proiectăm un sistem corect de control al accesului ?

Rezultate fundamentale

E simplu să proiectăm un sistem corect de control al accesului ?

Def: Un sistem e sigur în raport cu un anumit drept (al unui subiect asupra unui obiect), dacă nu există o secvență de tranziții (operații) prin care dreptul să poată fi adăugat, presupunând că nu există inițial

Thm: Siguranța unui sistem (arbitrar) într-o stare, relativ la un anumit drept de acces e *medicabilă*.

Dem: o mașină Turing se poate reduce la (codifica în) acest sistem

- în esență, datorită posibilității de a crea obiecte noi

Subclase mai simple de sisteme sunt însă decidable

- dacă se permit doar operații simple

- dacă nu au condiții multiple și sunt monotone (se permite crearea dar nu și distrugerea de subiecți/obiecte)

Tipuri de control al accesului

Discretionary Access Control (DAC)

permite *utilizatorilor individuali* (tipic: owner) să seteze mecanismul prin care se permite/interzice accesul

Mandatory Access Control (MAC)

mechanismul de acces e determinat de sistem, nu poate fi schimbat de utilizatori

tipic: bazat pe un set de reguli (rule-based access control)

Q: care sunt avantajele și dezavantajele celor două categorii ?

Role-Based Access Control (RBAC)

politică determinată de sistem, în funcție de *rolul* activ al unui subiect

Semantica identificatorilor UID în UNIX

Un proces are (în versiuni noi) trei identificatori denotând utilizatorul:

- *real user ID*: proprietarul procesului
- *effective user ID*: determină permisiunile de acces
- *saved user ID*: folosit pentru a reveni la un UID anterior

Normal: $\text{ruid} = \text{euid} = \text{utilizatorul care lansează procesul}$

Excepție: $\text{euid} = \text{proprietarul fișierului executabil încărcat}$, când acesta are bitul *s* (setuid) setat $\Rightarrow$ rularea cu alte privilegii (ex. superoare) (similar pentru identificatori de grup)

Q1: De ce sunt necesare funcții pentru a manipula uid la execuție?

Semantica identificatorilor UID în UNIX

Un proces are (în versiuni noi) trei identificatori denotând utilizatorul:

- *real user ID*: proprietarul procesului
- *effective user ID*: determină permisiunile de acces
- *saved user ID*: folosit pentru a reveni la un UID anterior

Normal: $\text{ruid} = \text{euid} = \text{utilizatorul care lansează procesul}$

Excepție: $\text{euid} = \text{proprietarul fișierului executabil încărcat}$, când acesta are bitul *s* (setuid) setat $\Rightarrow$ rularea cu alte privilegii (ex. superoare) (similar pentru identificatori de grup)

Q1: De ce sunt necesare funcții pentru a manipula uid la execuție?

Q2: De ce nu cade salvarea vechiului UID în sarcina programatorului?

Apelurile setuid / seteuid

setuid(val)

- dacă $\text{euid} = 0$ (root), setează $\text{ruid} = \text{euid} = \text{val}$ (și saved uid)
 $\Rightarrow$ identificatorul / privilegii sunt setate invocabil
- alfel ($\text{euid} \neq 0$) poate seta doar $\text{euid} = \text{val}$ dacă $\text{val} == \text{ruid}$
 ruid și saved uid rămân neschimbate

Q3: care sunt limitările dacă există doar acest apel?

seteuid(val)

- permis doar dacă $\text{euid} == 0$
- sau dacă val e una din cele 3 valori ($\text{euid}/\text{ruid}/\text{saved}$)
setează doar euid , nu modifică ruid și saved uid.
 $\Rightarrow$ modificările sunt *reversible* prin alt apel seteuid

Mecanisme: Capabilities

Înțeles carecum ar fi: în *SO*, desemnează un *identificator* care denotă un obiect și drepturile asociate cu acesta:
ex. descriptor de fișier (la deschidere se stabilește și modul de acces)
În *securitate*, o capabilitate e o *listă de drepturi* ale unui subiect (corespunde cu un rând din matricea de control al accesului)
Exemplu: POSIX/Linux Capabilities capability_b

Mecanisme: Access Control Lists (ACL)

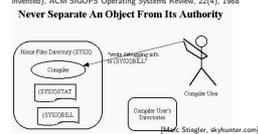
Reprezentare a matricii de acces în care fiecare obiect are asociată o listă de subiecți și permisiunile lor
– caz simplu: permisiunile sub UNIX
Exemplu cu set mai bogat de permisiuni: Andrew File System
read
list (pentru director: conținutul)
insert (fișier nou în director)
delete (fișier din director)
write
lock (poate folosi apeluri lock în director)
administer

Multilevel Security (MLS)

Inspirată din domeniul militar. Definesește *nivele de securitate*
ex. public ≤ restricționat ≤ confidențial ≤ strict secret
evtl: compartimentare după domeniul de interes (need-to-know basis)
Mulțimea atributelor de securitate e ordonată într-o ierarhie
Modelul Bell-La Padula: urmărește *confidențialitatea*. 2 reguli:
no read up: un subiect nu poate citi peste nivelul său de securitate
no write down: nu poate scrie (dezvăluă) ceva sub nivelul propriu
Modelul Biba: urmărește *integritatea*. Reguli duale:
interzică scrierea dinasupra nivelului propriu și citirea (folosirea) datelor aflate sub acest nivel: ambele pot corupe integritatea
Pentru a atinge ambele, în practică un subiect își poate să-și coboare voluntar nivelul de privilegiu

O problema clasica: Confused Deputy

Norman Hardy, The Confused Deputy (or why capabilities might have been invented). ACM SIGOPS Operating Systems Review, 22(4), 1988

Integritate: de la practica la teoria

Principii de securitate în dezvoltarea de soft comercial (Lipner):
– utilizatorii nu își vor scrie propriile programe, ci vor folosi soft de producție existent
– programatorii vor dezvolta și testa pe alt sistem decât cel de producție
– instalarea unui program va presupune un proces special
– acest proces trebuie să aibă *control și audit*
– managerii/auditorii vor avea acces și la starea de sistem și la log-uri
Principii:
– separation of duty
– separation of function
– audit/accountability

The Confused Deputy

Who is to blame?
– The code to deposit the debugging output in the file named by the user?
– Must the compiler check to see if the output file name is in another directory?
– Should the compiler check for directory name SYSX?
– Should the compiler check for the name (SYSX)BIBL?